

Дафни дю Морие

Сини лещи

Този ден трябваше да свалят превръзката и да поставят сините лещи. Марда Уест сложи ръка на очите си и опипа бинта, под който имаше много пластове памук. Най-сетне търпението и щеше да бъде възнаградено. Ден след ден, вече седмици наред, тя лежеше след операцията, без да изпитва физическо страдание – мъчеше я само неизвестността на мрака, потискащото чувство, че животът, който кипи наоколо и, просто я подминава. През първите няколко дни имаше болки, все пак поносими благодарение на лекарствата, сетне и това постепенно отмина – остана само безкрайното изтощение, което според уверенията на докторите бе реакция след преживения шок. А самата операция бе, както твърдяха, успешна. Никой не се съмняваше в това. Напълно успешна.

– Ще виждате – каза и хирургът, – ще виждате по-ясно от всякога.

– Откъде знаете? – попита настойчиво тя, тъй като огънчето на надеждата и бе тъй плахо, че без да го подсили някой, можеше и да угасне.

– Прегледахме очите ви, когато бяхте под упойка – отвърна той, – а и след това още един път, когато отново ви упоихме. Ние няма да ви лъжем, мисис Уест.

Отначало и бе нужно да чува тези уверения два-три пъти на ден, но с течение на времето се въоръжи с търпение и повдигаше въпроса не повече от веднъж в денонощието, и то по заобиколен път, така че да не се усетят. Ще се обърне например към сестрата:

– Не изхвърляйте розите. Бих искала да ги видя. В такива случаи отговорът просто се изплъзваше от устата на сестрата.

– Надали ще можете да ги видите. Те дотогава ще увехнат.

Значи до края на седмицата нямаше да стане.

Конкретни дати никога не се споменаваха. Никой не казваше, да речем: „На четиринадесети този месец вече ще виждате.“ И тъй играта продължаваше – тя се преструваше, че и е все едно, че няма нищо против да чака. Дори Джим, съпругът и, сега влизаше в категорията „те“, тоест персоналът на болницата. За нея вече той не беше доверено лице.

Някога, много отдавна, споделяше с него всяко свое терзание, всяко опасение. Така бе преди операцията. Тогава, обзета от страха пред болката и ужаса от слепотата, тя се държеше здраво за него и все го питаше:

– Ами ако ослепея завинаги, какво ще стане с мен? И си представяше колко безпомощна ще бъде тогава.

А Джим, който се притесняваше не по-малко от нея, отговаряше:

– Каквото и да се случи, ще го посрещнем заедно. Сега без видима причина, с изключение на това, че може би тъмнината бе изострила

чувствителността и, тя изпитваше неудобство да говори с него за зрението си. Докосването на ръката му беше същото както преди, и целувката му, и топлината в гласа му; но винаги през тези дни на очакване у нея се таеше страхът, че и той, и болничният персонал са прекалено любезни. Може би това бе любезността, с която посветените в нещо обграждат човека, от когото трябва да се пази тайна. Ето защо, когато най-после по време на вечерна визитация хирургът съобщи: „Утре ще ви поставим лещите“, изненадата и беше по-голяма от радостта. Не можа да каже нищо – лекарят излезе от стаята, а тя не успя дори да му благодари. Значи беше вярно. Край на дългата агония. Марда си позволи за последен път да подпита дневната сестра, която се готвеше да си тръгне.

– Сигурно ще мине време, докато свикна с тях, и в началото ще ме дразнят, нали? – заяви тя под формата на небрежен въпрос.

Но гласът на жената, която се бе грижила за нея през тези отегчителни дни, я успокои:

– Няма да ги усещате, мисис Уест.

Какъв благ, приятен глас и колко внимателно нагласяше възглавниците и поднасяше чашата към устните на пациента, а от ръката и се улавяше свежо ухание на сапун – тези неща и вдъхваха доверие, подсказваха и че такъв човек не би могъл да лъже.

– Утре ще ви видя – каза Марда Уест.

Сестрата жизнерадостно се засмя, този смях понякога идеше чак от коридора, сетне отговори:

– Да, аз ще бъда първата изненада.

Чудно защо спомените, свързани с постъпването и в клиниката, бяха тъй избледнели. Персоналът, който я прие, бе оставил в съзнанието и не образи, а сенки и стаята, където все още лежеше, бе нещо като дървена кутия – клетка. Дори хирургът, жив и енергичен по време на онези две спешни консултации, когато препоръча незабавно да я оперират, сега беше по-скоро глас, отколкото присъствие. Той даваше нареждания, нарежданията се изпълняваха – сякаш тази прелетна птица нямаше нищо общо с човека, който само преди няколко седмици я бе накарал да му се довери напълно и всъщност бе извършил чудо, бе възстановил увредената тъкан, спасил бе очите и.

– Не се ли вълнувате? – чу Марда тихия, благ глас на нощната сестра, която най-добре от всички разбираше през какви изпитания е преминала. Денем за нея се грижеше сестра Бранд. Тя излъчваше светлина, носеше слънцето, дневните багри. Слагаше във вазата свежи цветя, ввеждаше посетителите. За времето навън говореше, сякаш то е нейно

собствено творение. „Страхотна жега“ – казваше, като отваряше широко прозорците и макар че отвън нахлуваше горещина, Марда усещаше някаква прохлада, идеща от униформата и, от колосаната шапчица. Друг път се чуваше равномерният ритъм на дъжда и въздухът ставаше малко по-студен, а сестрата обясняваше: „Градинарите сигурно ще се зарадват, но пък женският празник край реката ще се провали.“

Така беше и с храната – думите и превръщаха и най-безвкусните обеда в някакво специално лакомство. „Парченце калкан с, масълце?“ – предлагаше с жизнерадостен глас тя, тъй че човек и да нямаше апетит, ще не ще, трябваше да изяде и най-блудкавата риба, защото в противен случа сестра Бранд, която я бе препоръчала, можеше и да се натъжи. „Панирани ябълки, сигурна съм, че ще изядете две“, и ти се струваше, че ябълката е вече в устата ти – хрупкава, с подсладена корица, нищо че след това трябваше да погълнеш някаква несмилаема гадост. Нейният жизнерадостен оптимизъм не допускаше никакво недоволство – да се оплачеш от нещо, значи да я обидиш, а да си признаеш: „Оставете ме просто да полежа. Не искам нищо“, би било чисто и просто неблагодарност.

С нощта идеше утехата, – носеше я сестра Ансъл. Тя не очакваше да проявяваш храброст. В началото, когато се измъчваше от болки, не друг, а сестра Ансъл и предписа успокоителните хапчета. Тя именно оправяше възглавниците и поднасяше чашата към изсъхналите и устни. А когато с течение на времето Марда взе да губи кураж, нежният глас я успокояваше: „Скоро всичко ще мине. Очакването е най-тежкият период.“ Нощем, щом пациентката докоснеше звънеца, сестра Ансъл заставаше до леглото и. „Не можете да заспите? Знаем, много е мъчително. Ще ви, дам нещичко и нощта няма да ви се види толкова дълга.“

Колко състрадателен беше този спокоен, кадифен глас. Принудена да лежи и да бездейства, Марда често даваше воля на въображението си. Пак е със сестра Ансъл, извън болницата, разбира се – някъде в чужбина може би. И Джим е с тях, но играе голф (партньорът му е просто партньор, не определен човек), а Марда и сестра Ансъл се разхождат. Тя вършеше всичко безупречно и никога не досаждаше. Нощем дребните поводи да проявят внимание една към друга създаваха особена атмосфера на близост между сестра и пациентка, но щом нахлуеше денят, тази атмосфера изчезваше. Когато в осем без пет сестра Ансъл си тръгваше и прошепваше: „До довечера“, в думите и звучеше очакване, сякаш в осем вечерта нямаше да поеме поредното си нощно дежурство, а се уговаряше за приятна среща. Бе от хората, на които можеш и да се оплачеш.

Когато Марда Уест въздъхваше: „Много дълъг ми се видя този ден!“, тя и отговаряше: „Май наистина беше дълъг“, с което даваше да се разбере, че денят е бил безкраен и за нея, че там в общежитието си напразно се е опитвала да заспи и сега именно се надява да се ободри.

Когато съобщаваше, че Джим е дошъл за вечерното си посещение, в тона и се прокрадаваше нещо като тайно съучастническо: „Ето, че човекът, когото най-много искате да видите, дойде, и то по-рано от обикновено“ – сякаш Джим не и бе съпруг от десет години, а трубадур, неин любим, застанал под балкона с букет цветя, откъснати от омагьосаната градина. „Разкошни лилии!“ При това възклицание дъхът на сестра Ансъл спираше, сетне преминаваше във въздишка, а Марда Уест си представяше някаква екзотична прелест, приказни цветове-великани, които се докосват до небесата, и под тях нежната фигура на сестра Ансъл – жрица, паднала на колене. После, срамежливо, гласът прошепваше: „Добър вечер, мистър Уест. Мисис Уест ви очаква.“ Тя чуваше как вратата се затваря лекичко, сестрата се отдалечава на пръсти с лилиите и после пак почти безшумно се връща – сетне уханието на цветята изпълваше стаята.

Някъде през петата седмица Марда Уест загатна предпазливо, най-напред пред сестра Ансъл, а после и пред мъжа си, че няма да е зле, ако нощната сестра може да поживее у тях малко, за да се грижи за нея, когато се прибере вкъщи. Оказа се, че времето съвпада с отпуската на сестра Ансъл. Пък и ставаше дума за една седмица само. Просто докато Марда Уест попривикне с домашната обстановка.

– Бихте ли искали да дойда? – Гласът бе въздържан и все пак в него звучеше обещание.

– Да. В началото ще ми бъде много трудно. – Без сама да знае какво точно има предвид под трудно, пациентката си представяше, че въпреки новите лещи, ще е все тъй безпомощна и ще се нуждае от закрилата и увереността, които до този момент получаваше единствено от сестра Ансъл. – Какво ще кажеш, Джим?

Отговорът му бе някаква смесица от изненада и снизхождение. Изненада от факта, че жена му се отнася с такова уважение към една медицинска сестра, и снизхождение към каприза на една болна. Поне Марда Уест го прие така. По-късно, когато той си отиде, тя каза на нощната сестра:

– Не можах да разбера, допада ли му идеята, или не?

Отговорът бе изречен тихо, но убедително;

– Не се безпокойте. Мистър Уест е склонен да приеме.

А какво всъщност беше склонен да приеме? Да му се разбърка редът вкущи? Трети човек на масата, необичайни разговори, някаква особена гостенка, на която трябва да се плаща затуй, че прави компания на жена му? (Макар че за възнаграждение нямаше да се говори, а в края на седмицата просто щеше да и се връчи един плик.)

– Не се ли вълнувате? – Ръката на сестра Ансъл докосна превръзка-та. Застанала до главата на Марда, тя и говореше с нежен топъл глас. Тъкмо този глас и увереността на сестра Ансъл, че само след няколко часа пред пациентката и ще се разкрие жадуваният свят от образи и багри, най-сетне сложиха край на спотайващия се дълго време страх, че всичко е било напразно. Значи операцията бе сполучлива и утре Марда щеше да вижда отново.

– В известен смисъл се вълнувам – каза Марда Уест, – това е все едно да се родиш повторно. Забравила съм как изглежда светът.

– Светът наистина е прекрасен – промълви сестра Ансъл, – а и вие проявихте голямо търпение.

Съчувствената ръка на сестрата отново я докосна. Този път тя сякаш искаше да каже, че всички онези, които през дългите седмици на очакване са настоявали да не се свалят превръзките, всъщност са се престарали. Ако сестра Ансъл имаше магическа пръчица и нещата зави-сеха от нея, тя не би допуснала такова нещо.

– Чувствувам се много особено – каза Марда Уест, – утре вие няма да бъдете за мен само глас, а цял човек.

– Че сега не съм ли човек?

В думите и имаше лека закачка, нещо като престорен укор – всичко това бе част от общуването помежду им и действуваше успокоително на пациентката. Дали когато зрението и се възвърне, нещата щяха да се променят? Несъмнено отношенията нямаше да бъдат същите.

– Е, разбира се, и все пак ще е различно.

– Аз пък не виждам защо.

Макар и да знаеше, че е мургава и дребна – такова описание бе направила самата сестра Ансъл – Марда Уест трябваше да се подготви и за изненади: може би държеше главата си някак особено или пък имаше нещо във формата на очите, или може би нещо неочаквано в чертите на лицето, като, да речем, голяма уста или огромни зъби.

– Ето, опитайте се да си представите... – И не за първи път сестра Ансъл взе ръката и и опипа с нея собственото си лице – това точно сякаш я притесняваше малко, защото ръката и трябваше безропотно да се подчини, превръщаше се в пленник. Марда Уест се отскубна и се засмя:

– Не, не мога да си представя.

– Тогава поспете. Утрешният ден ще дойде много скоро. – Последваха обичайните приготовления. Звънецът бе поставен тъй, че да и бъде подръка, чашата, хапчето за сън, нежният глас. – Лека нощ, мисис Уест. Натиснете звънца, ако ви потребвам.

– Благодаря ви. Лека нощ.

Винаги, когато вратата се затваряше и тя излизаше, Марда изпитваше някакво чувство като след раздяла, сякаш и отнемаха нещо, оставяха я самотна. Обземаше я и някаква ревност, защото знаеше, че има и други пациенти, на които сестра Ансъл носи утеха, че и те, ако имат нужда, ще и позвънят. Когато се събуждаше – а това често се случваше малко след полунощ, – Марда вече не си представяше Джим самотен в своята половина на леглото, а сестра Ансъл, приседнала край нечие легло, снишила глава към лицето на нуждаещия се от успокоение пациент. Тогава някаква непреодолима сила я караше да се пресегне и да натисне звънца, а щом чуеше отварянето на вратата, казваше:

– Да не ви събудих?

– Аз никога не спя на дежурство.

Значи в такива случаи бе в остъклената стаичка по средата на коридора – пиеше чай или вписваше данните от картоните в някакъв дневник. Или пък стоеше край леглото на някой пациент, както сега бе застанала край нейното легло.

– Не мога да си намеря носната кърпичка.

– Ето я. Винаги е под възглавницата ви. Потупваше я по рамото (това също само по себе си беше някакво внимание), Марда я задържахше при себе си още няколко минути и тя излизаше – може би звънецът вече я викаше в друга стая, може би някой друг също имаше нужда от нея.

– Е, не можем да се оплачем, днес времето ще е чудесно! – Най-сетне денят бе дошъл, а сестра Бранд влезе тъй, сякаш бе първият утринен полъх, който дава знак, че барометърът сочи хубаво време. – Готови ли сме за радостното събитие? – попита тя. – Да побързаме, трябва да посрещнете съпруга си с най-хубавата нощница.

Всичко бе както при операцията, само че в обратен ред. Този път беше в стаята си, нямаше го и инструмента, с който тогава и държаха очите отворени – усещаше само сръчните ръце на хирурга и докосването на сестра Бранд, която му помагаше. Най-напред изчезна горната превръзка, след нея бинтовете, марлята, сетне почувствува съвсем леко

убождане – инжекцията за обезболяване. Хирургът направи нещо на клепачите и. Не усети болка. Той сякаш сложи там нещо студено, сякаш сега на мястото на превръзката имаше лед – беше приятно, успокояващо.

– Сега не бива да се разочаровате – каза хирургът. – Ще почакайте около половин час още и едва тогава ще усетите разликата. Първо ще виждате като в мъгла. После постепенно образите ще станат ясни. През това време обаче трябва да лежите спокойно.

– Да, разбирам, няма да се движа.

Оказваше се, че дългоочакваното щастие няма да дойде, отведнъж. Всъщност, това и се стори съвсем обяснимо. Тъмните лещи, които и поставиха, бяха временни, само за първите няколко дни. След това щяха да ти сменят с други.

– Какво ще виждам? – най-сетне набра смелост да допита тя.

– Ще виждате всичко, но в началото няма да се открояват цветовете. Представете си – слънчев летен ден и вие с тъмни очила. Много е приятно.

Бодрият му смях и вдъхна увереност и когато, следван от сестра Бранд, той излезе от стаята, Марда отново се отпусна в леглото и зачака мъглата да се вдигне. Зачака пред очите и да се появи слънчевият летен ден, пък макар и прецеден през лещите и лишен от ярките си цветове.

Мъглата малко по малко взе да се разрежда. Очерта се първият предмет – нещо с прави ръбове, гардероб. После стол. Сетне завъртя глава и постепенно се очертаха прозорецът, вазите на перваза, цветята, които и бе донесъл Джим. Шумовете, идещи от улицата, се преливаха с формите и докато преди те я дразнеха, сега допринасяха за общата хармония. Помисли си: „Дали ще мога да плача? Дали лещите няма да спират сълзите?“ И омаяна от щастие, че отново притежава благословения дар да вижда, тя усети, че страните и се навлажняват. Нямахше от какво да се срамува – търкулнаха се няколко сълзици, които тя веднага изтри.

Сега всичко си дойде на мястото. Цветята, мивката, чашата с термометъра, халатът и. Учудването и облекчението бяха толкова големи, че тя не можеше да мисли за друго.

„Не са ме лъгали – повтаряше си Марда. – Ето, вярно е.“ Вече можеше да види одеялото, което толкова често бе опипвала. Не се смущаваше, че не различава цвета. През сините лещи предметите изглеждаха някак загадъчно осветени, но това всъщност омекотяваше очертанията им и придаваше още по-голямо очарование на всичко. Бе тъй захласната от прекрасния свят, от обема и форми, че и се струваше, че и занаят

цветовете няма да са от значение. Имаше време, тази подробност спокойно можеше да почака. Сега единственото нещо, което я вълнуваше, бе потопената в нежносино хармония пред погледа и. Това, което виждаше, и това, което възприемаше с другите сетива, се сливаха в едно. Тя сякаш повторно се роди и откри наново един свят, от който дълго време бе лишена.

Сега вече нямаше за какво да бърза. Да оглежда внимателно стаята и да задържа поглед на всяка мъничка подробност – това бе истинско богатство. Спокойно би прекарала така часове – само да гледа и да се наслаждава. Стаята, предметите наоколо, сетне прозореца и през него прозорците на отсрещните къщи.

„Дори един затворник – реши тя – ще намери утеха в килията си, ако е влязъл там сляп и след това е прогледнал.“ Чу гласа на сестра Бранд отвън и се обърна към отварящата се врата.

– Е... щастливи ли сме? Отново виждаме!

Марда се усмихна. Появи се фигура, облечена в бяла престилка – носеше табла, а на таблата имаше чаша мляко. Ала погледът и се спря на главата и колкото и нелепо и абсурдно да бе, главата с униформената шапчица съвсем не беше глава на жена. Това, което се приближаваше към нея, беше крава... – крава с женско тяло. Шапчицата с къдрички беше кацнала върху едри рога. Очите, големи и нежни, бяха кравешки очи, а ноздрите – широки и влажни. Застана кротко край леглото и – дишаше точно като крава на пасбище, приемаща безропотно всичко – доволна, невъзмутима.

– Сигурно се чувствате малко особено?

Засмя се – и смехът и беше женски. Всъщност – смехът на сестра Бранд. Сетне постави таблата върху шкафчето до леглото. Пациентката не промълви нито дума. Затвори очи, после пак ги отвори. Кравата в сестринска униформа стоеше все още до нея.

– Хайде, кажете си сега – рече сестра Бранд, – щяхте ли да познаете, че са ви поставили лещи, ако не виждахте малко по в синьо?

Трябваше да печели време. Пациентката внимателно протегна ръка към чашата с мляко. Започна да отпива бавно. Маската сигурно бе сложена нарочно. Може би я подлагаха на някакъв експеримент, свързан с поставянето на лещите – макар че съвсем не и беше ясно защо им е нужно да го правят. Пък и подобна изненада несъмнено криеше доста голям риск. За хора по-слаби от нея такова нещо би било направо жестокост.

– Виждам много ясно – проговори тя най-сетне. – Поне така си мисля.

Сестра Бранд стоеше със скръстени ръце и я гледаше. Едрата фигура с бяла престилка изглеждаше почти така, както Марда си я бе представяла, но наклонената кравешка глава, смешните къдрички на шапчицата, надяната върху рогата... къде се свързваше главата с тялото, ако това наистина беше маска?

– Гласът ви не звучи много уверено като че ли криете нещо – заяви сестра Бранд. – Не казвайте, че сте разочарована след всичко, което направихме за вас.

Смехът бе както винаги ободрителен, но с тези челюсти, които бавно се движеха, тя сякаш преживяше трева.

– Самата аз нищо не крия – отвърна пациентката, – но не съм много сигурна, че вие не криете нещо от мен. Това да не е някаква шегичка?

– Кое да е шегичка?

– Това, дето изглеждате така... главата ви. Сините лещи не замъгляваха толкова зрението и че да не забележи промяната. Челюстта на кравата съвсем видимо увисна.

– Нима изглеждам толкова ужасно, мисис Уест! – Този път смехът не беше много сърдечен. Изненадата и беше очевидна. – Та това е божа работа, мисис Уест, макар че в моя случай господ е могъл и повечко да се постарее.

Сестрата, тоест кравата, се отдалечи от леглото. Отиде до прозореца и дръпна завесите докрай, така че в стаята стана съвсем светло. Не се виждаше докде стига маската, не се забелязваше никакъв ръб – главата просто се сливаше с тялото. Марда Уест дори си представи как, ако кравата се ядоса, ще насочи рогата си напред.

– Не исках да ви обидя – каза тя, – но наистина е малко странно. Знаете ли...

Не се наложи да обяснява нищо, защото вратата се отвори и в стаята влезе хирургът. Познатият глас и каза: „Здравейте! Как се чувствате?“ И фигурата му в тъмно сако и карирани панталони съвсем подхождаше на един прочут хирург, но главата... тази глава на териер, щръкналите уши, любопитният, шарещ поглед? Очакваш всеки миг да изджавка и да замаха енергично с опашка.

Този път пациентката се разсмя. Това вече беше не само нелепо, но и комично. Разбира се, че бе шега. Не можеше и не биваше да бъде друго. Но кому беше нужно всичко това – то бе свързано с разноски и усилия – и какво в края на краищата целяха с този маскарад? Тя изведнъж спря да се смее, когато видя, че териерът се обръща към кравата и двамата мълчаливо се споглеждат. Сетне кравата повдигна широките си

рамене и каза:

– Мисис Уест ни намира малко смешни.

– В това няма нищо лошо – заяви хирургът. – Виж, ако не ни харесваше, щеше да е много неприятно, нали?

Тогава той пристъпи, протегна ръка към пациентката и се наведе да види очите и. Тя лежеше, притаила дъх. Не, и това на неговите рамене не беше маска. Поне не се познаваше, че е маска. Ушите бяха наострени, издължената муцуна сякаш душеше. Той си имаше белег – едното му ухо беше черно, другото бяло. Марда веднага си го представи как завира нос в някоя лисича дупка, после, надушил миризмата, се пхва вътре.

– Трябваше да се казвате Джак Ръсъл¹ – рече Марда.

– Моля?

Той се изправи. Продължаваше да стои до леглото и – едното му ухо щръкна, а погледът беше доста проникателен.

– Искам да кажа... – Марда Уест се опитваше да се измъкне – помислих си, че това име повече ще ви приляга.

Изведнъж се притесни. Мистър Едмънд Грийвс от Харли Стрийт, с всичките там титли и заслуги, изписани след името му... Какво ли щеше да си помисли за нея?

– Познавам един доктор Ръсъл, Джеймс Ръсъл – каза и той. – Само че е хирург-ортопед. Троши кости. Нима си мислите, че съм направил с вас нещо такова?

Гласът му бе енергичен, но звучеше малко учудено. Точно така бе реагирала и сестра Бранд. Очакваха благодарността, която са заслужили, а ето, че не я получаваша.

– Не, разбира се, не – побърза да отвърне пациентката, – нищо такова, аз дори не изпитвам болка. Виждам съвсем ясно. Всъщност прекалено ясно.

– Така трябва и да бъде – заяви той и смехът, който последва, приличаше на остро излайване.

– Сестра – продължи лекарят, – при това положение пациентката може да прави всичко в границите на разумното, но не бива да сваля лещите. Предупредили сте я, предполагам.

– Тъкмо щях да я предупредя, сър, и вие влязохте.

Мистър Грийвс обърна острата си муцуна на териер към Марда Уест.

1. Наименование на спортен териер.

– Ще дойда в четвъртък – обясни той, – за да сменя тези лещи. Междувременно ще е необходимо просто три пъти дневно да промивате очите си с разтвора. Всъщност вие няма да имате грижа и за това. Най-добре е да не ги пипате. И най-важното – не се опитвайте да махате лещите. Веднъж така един пациент не ни послуша и окончателно загуби зрението си. След туй вече не можахме да му помогнем.

„Опитате ли се да направите това – сякаш и казваше терриерът, – ще си получите заслуженото. По-добре пробвайте. Зъбите ми са остри.“

– Разбирам – отвърна бавно пациентката. Бе изпуснала удобния момент и сега не можеше да иска обяснение. Инстинктът и подсказваше, че той няма да я разбере. Терриерът говореше на кравата, даваше и нареждания. Изджавка нещо, а глупавата кравешка глава в отговор само кимна. Мухите сигурно я тормозеха в горещините, а може би пък шапчицата с къдричките я предпазваше от насекоми?

Когато двамата тръгнаха към вратата, пациентката направи последен опит.

– Постоянните лещи като тези ли ще бъдат? – попита тя.

– Точно като тези – излая хирургът, – но няма да са оцветени. Ще виждате естествените цветове. Довиждане до четвъртък.

Той излезе, последван от сестрата. Марда чуваше шепота им пред вратата на стаята. Какво ли ставаше сега? Ако това наистина беше някакъв опит, дали не бяха свалили маските си веднага? Струваше и се, че е извънредно важно да разбере истината. Имаше нещо нечестно в цялата тази работа, злоупотребяваха с доверието и. Тя се измъкна от леглото и се приближи до вратата. Чу как хирургът казва: „Доза и половина. Малко е преуморена. Това е просто реакция.“ Без да се колебае, Марда смело отвори вратата. Те стояха в коридора, все още с маските. Обърнаха се към нея, острият блестящ поглед на териера и огромните очи на кравата се изпълниха с укор като че ли с появяването си пред тях пациентката бе нарушила нормата за благоприличие.

– Желаете ли нещо, мисис Уест? – попита сестра Бранд.

Без да им обръща внимание, Марда Уест огледа коридора. Целият етаж беше включен в измамата. Дребничката санитарка, която излизаше от съседната стая с лопата и метла, имаше глава на невестулка. Сестрата, която приближаваше от другия край, беше малко игриво котенце, шапчицата и стоеше закачливо върху пухкавите къдри, а лекарят до нея беше горд лъв.

Дори на раменете-на портиера, появил се в този момент от отсрещния асансьор, се мъдреше глава на глиган. Той изнесе някакъв багаж,

като изръмжа заплашително.

Едва сега Марда Уест изпита ужас. Откъде можеха да знаят, че тя ще отвори вратата точно в този миг? Как всички бяха успели да се наговорят да се появят, с маски по коридора – сестрите, другият лекар, санитарката, която излезе, от съседната врата, портиерът? Страхът, изглежда, се бе изписал на лицето и защото сестра Бранд, кравата, я хвана за ръката и я върна обратно в стаята.

– Да не би да ви е зле, мисис Уест? – попита тя загрижено.

Марда Уест се вмъкна бавно в леглото. Ако това беше заговор, какво целяха с него? Дали измамата беше предназначена и за другите пациенти?

– Доста съм изморена – отвърна Марда. – Ще ми се да поспя.

– Правилно – рече сестра Бранд, – възбудата ви дойде много.

Тя смеси някакви лекарства в чашата и този път, когато Марда Уест я поемаше от нея, ръката и трепереше. Можеше ли да разчита за лекарствата си на една крава? Ами ако сбъркаше нещо?

– Какво ми давате? – запита тя.

– Успокоително – обясни кравата.

Лютичета и теменужки. Тучна зелена трева. Не беше нужно много въображение, за да си представи всичко това, пък и сместа си миришеше така. Тръпки побиха пациентката. Отпусна се на възглавницата и сестра Бранд закри прозорците със завесите.

– Сега си починете – рече тя, – а когато се събудите, ще се чувствате много по-добре. – Огромната глава се изпъна напред, сякаш всеки миг щеше да отвори челюстите си и да измучи.

Приспивателното подействува бързо. Крайниците и натежаха.

Много скоро тя се успокои и светът край нея потъна в мрак, но когато се събуди, вместо всичко вече да е нормално, както се бе надявала, в стаята влезе котенцето с обяда. Работният ден на сестра Бранд бе приключил.

– Колко време ще продължава тази работа? – попита Марда Уест. Тя се бе примирила с мисълта, че това е някакъв трик. Беше спала дълбоко, без дори да сънува, и това донякъде и бе възвърнало енергията и увереността. Ако по този начин и помагаша да възстанови напълно зрението си или дори ако го правеха по някаква своя необяснима причина, то си беше тяхна работа.

– Какво искате да кажете, мисис Уест? – учуди се усмихнатото котенце. То бе такова едно лекомислено малко същество с вирната муцунка, което дори докато говореше, кокетно оправяше с ръка шапчицата на

главата си.

– Този експеримент с очите ми – каза пациентката, като в същото време се залови с вареното пиле в чинията си, – кому е нужно това? Ами всички изглеждате ужасно. Каква е целта в крайна сметка?

Котенцето, доби сериозен вид, доколкото едно котенце можеше да има сериозен вид, разбира се, и взе да я гледа изпитателно.

– Извинете, мисис Уест – рече то, – не ви разбирам. Казахте ли на сестра Бранд, че все още не виждате добре?

– Че аз виждам добре – отвърна Марда Уест. – И то много добре. Столът си е стол, масата си е маса. Сега ще ям варено пиле. Но защо вие сте като котенце, при това котенце с тигрови шарки?

Това може би звучеше неучтиво, но тя едва се владееше. А сестрата, сестра Суийтинг – Марда Уест помнеше гласа и, – се отдръпна от масичката на колелца, с която носеше храната.

– Съжалявам – каза тя, – че все още не съм започнала да дракам. Досега никой не ме е наричал котка.

Да драска значи. Добре. Тя всъщност вече си бе показала ноктите. Да върви да си мърка там на лъва, в коридора, но пред Марда Уест нямаше да мине с този номер.

– Не си измислям – заяви пациентката. – Казвам ви какво точно виждам. Вие сте котка, не знам това харесва ли ви, или не, а сестра Бранд е крава.

Този път обидата прозвуча преднамерено. Сестра Суийтинг имаше тънки, мустачки. Мустачките щръкнаха.

– Сега си яжте пилето, мисис Уест – каза тя, – а после позвънете да ви донеса следващото ядене.

Тя излезе от стаята с гордо вдигната глава. Ако имаха и опашки, помисли си Марда Уест, сестра Суийтинг щеше да си я подвие сърдито, а мистър Грийвс би я размахвал весело. Не, невъзможно бе това да са маски. Изненадата и негодуванието на котенцето бяха съвсем истински. А и болничният персонал не би могъл да организира подобно нещо за един пациент, само за Марда Уест – разноските щяха да бъдат много големи. В такъв случай причината беше в лещите. Вероятно самите лещи имаха някакво особено свойство, понятно само за специалиста, което променяше така човека.

Хрумна и неочаквана мисъл и като бутна масичката настрана, тя стана от леглото и отиде до тоалетката. От огледалото я гледаше собственото и лице. Тъмните лещи скриваха очите, но лицето си беше нейното. „Слава богу“ – каза си тя, но това отново я накара да се замисли –

мамеха я нещо. Фактът, че лещите не променяха собственото и лице, потвърждаваше предположението за заговор и доказваше, че е права за маските. Но защо? Какво печелеха по този начин? Възможно ли беше да са влезли в конспирация, за да я докарат до лудост? Веднага отхвърли идеята – беше твърде фантастична. Това бе частна лондонска болница с добро име и лекарите бяха известни. Хирургът бе оперирал членове на кралското семейство. Освен това, ако искаха да я подлудят или дори да я убият, можеха да го направят лесно с по-голяма доза успокоителни. Или като я упоят малко повечко. Това можеше да стане още по време на операцията – упояват я и просто я оставят да умре. Защо ще тръгват по такъв заобиколен път, защо им беше да маскират персонала и лекарите като животни?

Трябваше и още едно доказателство. Застана до прозореца и притаи дъх зад завесата. В този момент улицата беше пуста. Бе точно по обяд и почти нямаше движение. По едно време на пресечката в другия край на улицата се мярна такси, но то бе твърде далеч и тя не можа да види главата на шофьора. Зачака. Портиерът излезе от болницата, застана на стъпалата и се заоглежда. Глиганската му глава се виждаше ясно. Той обаче не влизаше в сметката – можеше да е участник в заговора. Зададе се някакъв камион, но шофьорът не се виждаше... да, ето го; когато минаваше покрай болницата, той намали скоростта и, подаде главата си навън – това бе глава на тумбеста жаба с изпъкнали очи.

Съвсем обезсърчена, Марда се отдръпна от прозореца и си легна. Вече нямаше апетит и бутна настрани чинията с недояденото пиле. Не позвъни, но след малко вратата се отвори. Не беше котенцето, а дребничката санитарка с глава на невестулка.

– Какво желаете, госпожо? Сладкиш със сливи или сладолед? – пита тя.

Марда Уест поклати глава, като продължаваше да лежи с полузатоворени очи. Невестулката пристъпи срамежливо напред, за да прибере таблата.

– Да ви донеса тогава сирене и след това кафе?

Главата се свързваше с врата съвсем естествено.

Не можеше да е маска, освен, ако някакъв конструктор, гений някакъв, не бе измислил маски, които се сливат с тялото – сякаш материалът, от който бяха направени, срастваше с кожата.

– Само кафе – отговори Марда Уест.

Невестулката изчезна. Отново някой почука и на вратата се появи котенцето, цялото настръхнало, наежено. Остави демонстративно

кафето и без да каже дума, тръгна да излиза, а Марда Уест, този път наистина ядосана, защото, ако някой имаше право да се дразни, то това естествено беше тя, и каза троснато:

– Да ви наля ли малко млечице в чинийката?

Котенцето се обърна:

– Шегата си е шегга, мисис Уест, и аз нямам нищо против да се посмея с този или онзи, но грубости не търпя.

– Мияуу – отвърна Марда Уест.

Котенцето излезе от стаята. Никой, дори и невестулката, не дойде да прибере кафето. Пациентката явно бе изпаднала в немилост. Какво от това? Персоналът на болницата грешеше, ако смяташе, че може да спечели битката. Тя отново отиде до прозореца. Портиерът с глиганската глава помагаше на някаква възрастна риба треска, която се подпираше на две патерици, да се качи в една кола. Не можеше да бъде заговор. Те нямаше как да знаят, че ги наблюдава. Марда вдигна телефона и помоли в централата да я свържат с кантората на съпруга и. Миг по-късно си спомни, че Джим вероятно е все още на обяд. Въпреки това изчака да я свържат и за щастие той се оказа там:

– Джим... Джим, скъпи?

– Да?

Какво облекчение бе да чуе милия познат глас. Тя се отпусна в леглото, долепила слушалката до ухото си.

– Скъпи, кога можеш да дойдеш тук?

– За съжаление чак довечера. Кошмарен ден, имам да върша куп неща. Е, как мина? Всичко наред ли е?

– Не съвсем.

– Какво искаш да кажеш? Не виждаш ли? Да не би Грийвс да е оплескал нещо работата? Не вярвам.

Как да обясни какво и се бе случило? По телефона щеше да прозвучи толкова глупаво.

– Да, всъщност виждам. Виждам отлично. Само че... всички сестри изглеждат като животни. Грийвс също. Той е фокстериер. От онези малките, дето ги пускат в лисичите дупки.

– За бога, какви ги говориш?

В слушалката се чуваше как обяснява нещо на секретарката си за някаква предстояща среща и от тона му Марда разбра, че е наистина много зает. Бе избрала най-неподходящото време да му се обади.

– Какво искаш да кажеш, какъв фокстериер? – попита отново той.

Марда вече знаеше, че няма смисъл да говори. Трябваше да изчака,

докато Джим дойде. Тогава щеше да се опита да му обясни всичко и той щеше сам да разбере в какво се състои работата.

– Нищо, няма значение – рече тя. – После ще ти разкажа.

– Извинявай, но наистина ужасно бързам. Кажете ми там, ако нещо с лещите не е наред. Кажете на сестрите, на старшата.

– Да – отговори Марда, – добре.

Сетне постави обратно слушалката и бутна телефона настрана. Взе едно списание, оставено вероятно от Джим при някое посещение. С радост установи, че очите не я болят от четенето. Освен това лещите не променяха нищо – на снимките мъжете и жените изглеждаха нормално. Сватбени церемонии, приеми, млади момичета, които влизат в обществото – нищо не се бе променило. Хората бяха различни само тук в болницата и отвън на улицата.

Много по-късно следобед старшата сестра дойде да си поприказва с нея. Марда я позна по дрехите. И никак не се изненада, като установи, че главата и е глава на овца.

– Надявам се, че се чувствате добре, мисис Уест? От гласа и който напомняше блеене, се усещаше, че лекичко я подпитва.

– Благодаря, добре съм.

Марда Уест говореше предпазливо. Не биваше да се държи грубо със старшата. Дори и да се окажеше, че цялата история е някакъв отвратителен заговор, по-добре беше да не я предизвиква.

– Удобни ли са ви лещите?

– Много удобни.

– Така се радвам. Операцията беше доста сложна и макар че се наложи дълго да чакате, вие се държахте прекрасно.

„Ето – помисли си пациентката. – Сега ме ласкае. Несъмнено това е част от играта.“

– Мистър Грийвс казва, че след няколко дни ще ви махнат тези лещи и ще ви сложат постоянните.

– Да, и на мен така ми каза.

– Сигурно ви е малко неприятно, че не различавате цветовете?

– При сегашното положение тъй е по-добре.

Отговорът се изплъзна от устата и без да се усети. Старшата оправи престилката си. „Само да знаете – помисли си пациентката – как изглеждате с тази панделка под овчата ви брадичка, щяхте да разберете какво искам да кажа.“

– Мисис Уест... – Старшата се почувствува неудобно и извърна овчата си глава. – Мисис Уест, надявам се, че няма да възразите на това,

което ще кажа, но сестрите тук се справят отлично със задълженията си и ние всички ги уважаваме за това. Те, както знаете, имат удължен работен ден и наистина не е много учтиво да остават с впечатление, че им се подигравате, макар и да съм убедена, че сте искали да се пошегувате.

„Бее... Бее... Блей колкото си искаш.“ Марда Уест стисна устни.

– Това, дето нарекох сестра Суийтинг котенце, ли ви безпокои?

– Не знам как сте я нарекли, мисис Уест, но тя беше доста разстроена. Дойде при мен в кабинета почти разплакана.

„Искаш да кажеш, че е съскала. Съскала е и е драскала. Тези нейни чевърсти ръчички са всъщност лапички с остри котешки нокти.“

– Това няма да се повтори.

Бе твърдо решила да не се оправдава. Че тя нямаше никаква вина. Не бе поискала да и слагат лещи, които деформират, нито пък бе дошла тук да и правят номера и да я мамят.

– Сигурно е доста скъпо да се поддържа такава болница.

– Права сте – отбеляза старшата, всъщност овцата. – Не бихме постигнали всичко това, ако няхмахме такъв отличен персонал и не разчитахме на съдействието на пациентите си.

Забележката бе съвсем преднамерена. Значи и една овца може в някои случаи да стане агресивна.

– Сестра – рече Марда Уест, – защо не спрем с тази игра на криеница? Какъв смисъл има всичко това?

– Кое, мисис Уест?

– Тази палячовщина, този маскарад. – Каза го най-сетне. И за да е по-убедителна, посочи към шапчицата, на старшата сестра. – Защо сте се маскирали по този начин? То дори не е и смешно.

Настъпи тишина. Старшата сестра, която тъкмо се бе накарала да седне, за да продължи разговора, явно се отказа и тръгна бавно към вратата.

– Ние, възпитаниците на „Сейнт Хилда“, се гордеем с този символ, мисис Уест – заяви сестрата. – Надявам се, че когато ни напуснете след няколко дни, ще си спомняте за нас с по-голямо уважение от това, което проявявате сега.

Тя излезе от стаята. Марда Уест взе списанието, което бе захвърлила, но в него нямаше нищо интересно. Затвори очи. После отново ги отвори. Пак ги затвори. Ако столът се бе превърнал в гъба, а масата в купа сено, тогава можеше да вини лещите. Защо само хората се бяха променили? Какво бе станало с тях? Тя не отвори очи, когато и донесоха чая, не ги отвори и когато гласът каза мило: „Донесоха ви цветя, мисис

Уест“, а изчака притежателната на гласа да излезе от стаята. Бяха карамфили, с визитната картичка на Джим.

На картичката пишеше: „Горе главата. Не сме толкова лоши, колкото изглеждаме.“ Марда се усмихна и зарови лице в цветята. В тях нямаше нищо лъжовно. Познатият мирис. Карамфилите си бяха карамфили, уханни, изящни. Дори дежурната сестра, която влезе, за да ги сложи във вода, не я подразни с главата си на пони. Пък и това беше кокетно малко пони с бяла звезда на челото. Би изглеждало много добре на манежа.

– Благодаря ви – усмихна се Марда Уест. Този тъй необичаен ден се точеше бавно и тя едва изчакваше да стане осем часът. Изми се, смени нощницата си, среса се. Сама дръпна завесите и запали нощната си лампа. Неясно защо, бе я обзело безпокойство. Изведнъж установи, че вече цял ден не се е сетила за сестра Ансъл – такъв особен ден. Милата, богатата сестра Ансъл, която я омайваше с присъствието си. Сестра Ансъл трябваше да поеме дежурството в осем часа. Ами ако и тя участваше в конспирацията? В такъв случай Марда Уест щеше да поиска да си разкрийт картите. Сестра Ансъл нямаше да я излъже. Марда щеше да отиде при нея, да сложи длани на раменете и, да хване маската и с две ръце и да и каже: „Хайде, свалете я. Вие не бива да ме мамите.“ Но ако бяха виновни лещите, ако през цялото време причината беше в лещите, как щеше да и обясни? Седнала пред тоалетката, мажеше лицето си с крем. Вратата трябва да се бе отворила, без Марда да усети, защото чу добре познатия глас, мекия, галовен глас, който и каза:

– Исках да дойда по-рано, но не посмях. Реших, че ще ви се види смешно. – Ала това, което се появи в огледалото, по-точно бавно изплува над рамото ѝ, бе продълговата змийска глава. Източеният врат се виеше, а тънкият раздвоен език се стрелкаше навън-навътре.

Марда Уест не помръдна. Само ръката и механично продължи да размазва крема по бузата. Змията непрекъснато се движеше: въртеше се и се извиваше, сякаш разглеждаше кутийките с крем, парфюма, пудрата.

– Как се чувствате сега? Ето, че отново можете да се видите в огледалото.

Това, че змийската глава говореше с гласа на сестра Ансъл, бе още по-нелепо и ужасно, а самият факт, че докато думите излизаха от устата, езикът непрекъснато се стрелкаше, просто парализира Марда. Взе да и се повдига, задави се и усети, че няма да издържи и ще повърне. Наведе се настрани, но в този миг здравите ръце на сестрата я сграбчиха. Марда се остави да я завлекат до леглото. Отпусна се, затвори очи и гаденето постепенно премина.

– Бедничката, с какви ли лекарства са ви натъпкали? Дали не е от приспивателното? Видях, че е вписано в картона ви.

Нелепият глас, тъй успокояващ и мил, можеше да принадлежи само на някой, който проявява съчувствие. Пациентката не отвори очи. Не смееше. Лежеше в леглото и чакаше.

– Наистина, много ви се насъбра – каза гласът. – Не биваше да ви позволяват да говорите първия ден. Имахте ли посетители?

– Не.

– Независимо от това трябваше да почивате. Изглеждате бледа. Как ще допуснем мистър Уест да ви завари в това състояние? По-добре да му се обади да не идва.

– Не... моля ви, искам да го видя. Трябва да го видя.

Страхът я накара да отвори очи, но в същия миг отново усети, че ще повърне, защото змийската глава, сякаш по-дълга отпреди, бе проточила врат и се виеше над яката на престилката, а окоето – тя за първи път го видя – се спотайваше забучено в хлътналата част от страни, като главичка на топлийка. Сложи ръка на устата си, за да спре вика, който неволно се изтръгна от гърдите и.

Сестра Ансъл също издаде някакъв звук, който изразяваше безпокойство.

– От какво ви стана толкова зле? – попита тя. – Не може да е от приспивателното. Не го взимате за първи път. Какво ви дадоха за вечеря?

– Варена риба. Изядох я насила.

– Може да е от рибата, ако не е била прясна. Ще проверя дали и друг не се е оплакал. А вие не ставайте, скъпа, лежете си, не бива да се вълнувате.

Вратата се отвори тихо и пак се затвори. Противно на това, което току-що и бяха поръчали, Марда Уест се измъкна от леглото и грабна първото оръжие, което и попадна – ножичката за нокти. После легна отново с разтуптяно сърце и скри ножичката под завивката. Изпитваше такова отвращение, че ако змията речеше пак да се приближи към нея, тя трябваше да има с какво да се защитава. Сега бе сигурна, че тук наистина става нещо ужасно, не можеше да е шега. Някаква черна сила властваше над болницата и нейните обитатели, старшата сестра, другите сестри, лекарите, хирургът, който я бе оперирал – всички те бяха обладани от злото, бяха съучастници в някакво невиджано престъпление, чиято цел оставаше необяснима. Коварният план бе влязъл в действие, и то именно тук, на Уолтинг Стрийт, а Марда Уест бе просто пионка,

която използваша по някакъв начин.

В едно обаче беше съвсем сигурна. Не биваше да им показва, че ги подозира. Трябваше да положи усилия и да се държи със сестра Ансъл както досега. Един пропуск, и край. Трябваше да се преструва, че е по-добре. Не биваше да допуска това с гаденето – инак сестра Ансъл можеше да се наведе над нея със змийската си глава, с този стрелкаш се език.

Вратата се отвори и сестрата влезе. Марда Уест стисна ръце под завивката. Направи усилие и се усмихна.

– Ужасна съм, сигурно ви притесних – рече тя. – Виеше ми се свят, но сега съм по-добре. Змията се носеше плавно. В ръката си държеше някакво шишенце. Тя отиде до мивката, взе чашата и отмери в нея три капки.

– С това лекарство ще сложим край на всичко, мисис Уест – каза тя, а пациентката отново изтръпна от ужас, защото и самите думи несъмнено криеха заплаха. „Ще сложим край на всичко.“ Кое всичко? Може би край на живота и. Течността беше безцветна, но това не означаваше нищо. Тя пое подадената чаша и набързо скрои хитър план.

– Бихте ли ми дали чиста носна кърпичка? Там са, в чекмеджето на тоалетката.

Змията обърна глава и Марда Уест изля течността от чашата на пода. После впери хипнотизиран, погнусен поглед в тази виеща се глава, която изследваше съдържанието на чекмеджето. Змията намери кърпичката и я донесе. Марда Уест затаи дъх, този път забеляза, че вратът и не е гладък и лъскав, както и се бе видял при първата среща, а целият покрит с люспи, подредени на зигзаг. Чудно – шапчицата не и седеше лошо. Не се мъдреше нелепо на главата и като шапчиците на котенцето, овцата и кравата. Марда взе кърпичката.

– Смушавам се – обади се гласът, – като ме гледате така настойчиво. Да не се опитвате да прочетете мислите ми?

Марда Уест не отговори. Въпросът можеше да е уловка.

– Кажете ми – продължи гласът, – разочаровахте ли се, като ме видяхте? Как изглеждам? Както очаквахте или по-различно?

Пак уловка. Трябваше да внимава.

– Мисля, че сте както очаквах – отговори бавно тя. – Но с шапчицата е трудно да се прецени. Не виждам косата ви.

Сестра Ансъл се засмя – същият тих, ненаатрапчив смях, който тъй я очароваше през онези дълги седмици, когато не виждаше. Тя вдигна ръце към шапчицата си и след миг Марда видя цялата змийска глава с плоската, широка горна част и издайническия белег на пепелянката.

– Одобрявате ли ме?

Марда Уест се дръпна назад и се залепи за възглавницата. Въпреки всичко отново направи усилие и се усмихна.

– Много сте хубава, наистина сте много хубава. Шапчицата се върна на мястото си, дългият врат се изви и после, без да заподозре измамата, змията взе чашата от ръката на пациентката и я сложи на мивката. Ето че не знаеше всичко.

– Когато дойда у вас – каза сестра Ансъл, – няма да съм с престилка. Е, в случай че вие самата не настоявате, разбира се. Всъщност тогава ще сте частна пациентка, а аз – домашната ви медицинска сестра. Една седмица ще бъда само на ваше разположение.

Марда Уест изведнъж усети, че я полазват хладни тръпки. Толкова объркано беше всичко през деня, че съвсем бе забравила за тези планове. Сестра Ансъл щеше да живее при тях една седмица. Всичко бе уговорено вече. Ала най-важното сега беше да не показва страха си. Да се държи, сякаш нищо не се е променило. А после, когато дойде Джим, тя щеше да му разкаже всичко. Ако той не можеше да види змийската глава – и наистина, най-вероятно нямаше да я види, причината за деформирани образи бе в лещите, – просто трябваше да разбере, че тя има основания, и то много сериозни, да не вярва вече на сестра Ансъл, но не може да му обясни своите основания; тъй или инак, не би понесла присъствието и в дома им. Планът трябваше да се промени. Марда не искаше някой да се грижи за нея. Искаше само час по-скоро да си бъде у дома, само с него.

Телефонът върху масичката до леглото извънтя. Марда Уест грабна слушалката и се вкопчи в нея така, както човек се вкопчва в избавлението. Беше той.

– Извинявай, че закъснях. Вземам такси и веднага идвам. Адвокатът ме задържа.

– Адвокатът ли?

– Да. Нали си спомняш, че за попечителството, във връзка с финансовите въпроси, се обърнахме към „Форбс и Милуол“?

Бе забравила за това. Толкова много финансови въпроси обсъждаха преди операцията. Както можеше да ре очаква, дадоха им куп противоречиви съвети. И накрая Джим повери цялата работа на „Форбс и Милуол“.

– Да, да. Нещата вървят ли?

– Мисля, че да. Като дойда, ще ти разкажа.

Той затвори телефона. Марда вдигна очи и видя, че змийската глава

я наблюдава. „Разбира се – помисли си Марда Уест, – няма съмнение, че и се иска да знае какво си говорехме.“

– Обещайте ми, че няма да се вълнувате много, когато дойде мистър Уест. – Сестра Ансъл бе застинала до вратата с ръка на дръжката.

– Не се вълнувам. Просто искам по-скоро да го видя, това е всичко.

– Гледам, че лицето ви пламна от възбуда.

– А, не, просто ми е топло.

Вратът се изви, проточи се нагоре, после главата се обърна към прозореца. За първи път Марда Уест забеляза, че змията е неспокойна. Несъмнено усещаше напрежението. Беше и ясно, не можеше да не и е ясно, че нещо в отношенията им се е променило.

– Ще открехна само горния прозорец.

„Ако беше от горе до долу змия – помисли си пациентката, – можех да те изхвърля навън. Дали пък тогава нямаше да се увиеш около врата ми и да ме удушиш?“ Змията отвори прозореца, поспря за миг, позавъртя се край леглото, може би в очакване на признателна дума. Сетне вратът и се отпусна в яката, езикът се стрелна няколко пъти и тя с плавни движения излезе от стаята.

Марда Уест се заслушваше да чуе шума на таксито на улицата. Чудеше се дали ще може да убеди Джим да преспи в болницата. Като му обясни какъв страх, какъв ужас изпитва, сигурно ще и влезе в положението. Тя ще разбере веднага, ако и той е усетил нещо нередно. Ще позвъни уж да попита нещо сестра Ансъл и тогава по изражението и по гласа му ще и стане ясно дали и през неговите очи хората изглеждат такива.

Най-сетне таксито пристигна – спря, после вратата се хлопна и, слава богу, от улицата долетя гласът на Джим. Таксито потегли. Сега той сигурно се качваше с асансьора. Сърцето и се разтупа и тя впери поглед във вратата. Чу стъпките му отвън и после отново гласа му – изглежда, говореше нещо със змията. Веднага щеше да разбере дали е видял змийската глава. Очакваше го да влезе в стаята стъписан, невярващ на очите си; а може би гледката щеше да го размее, щеше да реши, че е просто шега, че разиграват пред тях пантомима. Но защо се бавеше толкова? Какво се мотаеха двамата навън и защо си шепнеха?

Вратата се отвори – най-напред се показа чадърът му и бомбето, после познатата едра фигура, но... божичко!... Не, само това не!... Господи!... Нима и Джим бе надянал маска! Нима и той бе въвлечен в този сатанински заговор, нима и той бе лъжец!... Та Джим носеше глава на лешояд. Истински лешояд, позна го веднага – зловещия поглед, човката,

оплескана с кръв, провисналите торбички. Докато тя лежеше онемяла от ужас и изпълнена с погнуса, той опря чадъра в ъгъла и остави бомбето и сгънатия си балтон.

– Разбрах, че не си се чувствала много добре – каза той, като обърна към нея главата си на лешояд и я прониза с поглед, – отпаднала си и не си в настроение. Затова няма да стоя дълго. Сега трябва да си отспиш и ще се оправяш.

Тя бе онемяла от ужас. Тъй се бе вцепенила, че дори не помръдна, когато той се приближи до леглото и и се наведе да я целуне. Човката на лешояда беше остра.

– Според сестра Ансъл всичко се дължи на сътресението, на това, че изведнъж си взела да виждаш. Всеки човек реагира по свой начин. Тя казва, че ще бъдеш много по-добре, когато си те приберем у дома.

„Когато си те приберем у дома...“ Значи сестра Ансъл и Джим не се бяха отказали от плана.

– Не знам – промълви с немощен глас Марда, – мисля, че не искам сестра Ансъл да дойде у нас.

– Не искаш сестра Ансъл? – Той сякаш бе изненадан. – Не друг, а ти предложи тя да дойде у нас. Не може тъй изведнъж да отсечеш – хрумва ти нещо и хоп, отсичаш.

Марда не успя да отговори – нямаше време. Не бе позвънила, а сестра Ансъл се появи на вратата и влезе.

– Чаша кафе, мистър Уест? – Тя задаваше този въпрос всяка вечер, но сега въпросът прозвуча някак особено, сякаш се бяха уговорили навън пред вратата.

– Благодаря, сестра, с удоволствие. Какво чувам? Нямало да идвате у нас.

Лешоядът се обърна към змията, а тя се сгърчи и докато Марда ги наблюдаваше – змията със стрелкащия се език и лешояда с глава, затъкнатата между мъжките рамене, – разбра, че всъщност не тя е взела решението за идването на сестра Ансъл в дома им. Сега си спомни, че сестра Ансъл първа бе загатнала за това. Именно сестра Ансъл бе споменала, че Марда Уест ще се нуждае от грижи, докато се възстанови. Предложението бе направено точно онази вечер, когато Джим се смееше и шегуваше нещо със сестрата, а Марда ги слушаше с бинтовани очи, щастлива, че чува гласа му. Сега, като гледаше гладката змийска глава, чийто език на пепелянка бе скрит под шапчицата, тя си обясни защо сестра Ансъл искаше да дойде в дома им и защо Джим не се бе възпротивил. Той всъщност се бе съгласил с плана веднага, дори го бе приел с

одобрение.

Лешоядът разтвори окървавената си човка:

– Хей, да не би да сте се спречкали нещо?

– Не, как можете да си помислите! – Змията изви врата си, погледна настрана към лешояда и добави: – Мисис Уест е поизморена тази вечер. Имала е напрегнат ден. Нали така, скъпа?

Трябваше да прецени добре какво да отговори. Нито един от двамата не биваше да узнае тайната и. Никой не биваше да се досети – нито лешоядът, нито змията, нито пък другите зверове, наоколо които я държаха в своя непрекъснато затягащ се обръч.

– Нищо ми няма – рече тя. – Малко съм объркана, това е. Но както казва сестра Ансъл, до утре сутринта и то ще мине.

Двамата се спогледаха – очевидно се разбираха и без думи. Сякаш това най-много уплаши Марда Уест. Та нали всички животни, птици и влечуги общуваха помежду си, без да си говорят. Движеха се, наблюдаваха и винаги, знаеха как да постигнат целта си. Но тя нямаше да им се даде. Макар и объркана, обзета от ужас, Марда не искаше да се прощава с живота.

– Няма да те занимавам с документите тази вечер – обади се лешоядът. – Не е и чак толкова бързо. Ще ги подпишеш, като се прибереш къщи.

– Какви документи?

Тя гледеше настрана – така не виждаше главата на лешояда. Гласът беше на Джим, спокоен, вдъхващ сигурност.

– Документите за попечителството, днес ги получих от „Форбс и Милуол“. Те предлагат да ми бъдат дадени права на изпълнител.

Тези думи и припомниха нещо, в паметта и изплуваха някакви разговори, водени седмици преди операцията. Нещо, свързано със зрението и. Ставаше дума, че ако операцията е неуспешна, ще и бъде трудно да подписва документи.

– Защо? – попита тя с треперещ глас. – В края на краищата парите са мои.

Той се засмя. Марда Уест несъзнателно се обърна и видя как човката се отвори, разчекна се и зина като капан, сетне пак се затвори.

– Разбира се, че са твои – каза и той. – Не става въпрос за това. Нали някой трябва да може да подписва вместо теб, ако си болна или просто те няма.

Марда Уест обърна очи към змията, а тя, като усети погледа и, се сви в яката си и се плъзна към вратата.

– Не се застоявайте, мистър Уест – прошепна сестра Ансъл. – Нашата болна трябва да си почине добре тази нощ.

С плавни движения тя се измъкна от стаята и Марда Уест остана сама със съпруга си. С лешояда.

– Нямам намерение да заминавам или да се разболявам – рече Марда.

– Сигурно е така. Но в случая няма значение. Това е работа на адвокатите, държат да се предвиди всичко. Е, сега не бива да те отегчавам.

Дали не бе доста преднамерен свръх небрежния му тон? Дали пръстите, които пхнаха документите в джоба на балтона, не бяха всъщност грабливи нокти? Вероятно и този ужас и предстоеше. Телата на всички край нея щяха да се променят, ръцете и краката им щяха да се превърнат в крила, грабливи нокти, копита, лапи и тогава у тези същества около нея нямаше да остане нищо човешко. Последен щеше да изчезне човешкият глас. А изчезнеше ли и човешкият глас, значи край – щеше да се озове в същинска джунгла, сред всевъзможни животински звуци и крясъци, изтръгващи се от стотици гърла.

– Сериозно ли говореше това за сестра Ансъл? – попита Джим.

Тя вече хладнокръвно наблюдаваше как лешоядът пили ноктите си. Той винаги носеше пилчка в джоба си. Досега не и бе идвало наум защо – просто я смяташе за една от вещите, с които Джим никога не се разделя, като писалката и лулата. Но ето, вече разбра, че това не е случайно: за да може да разкъсва жертвата си, лешоядът трябва да е с остри нокти.

– Не знам. Струва ми се доста глупаво да взимаме въщи сестра, след като вече виждам.

Не и отговори веднага. Главата се сви между раменете и изгърбушен в тъмния официален костюм – сякаш че бе покрит с пера, – той целият приличаше на голяма настръхнала птица.

– Та тя като сестра е цяло съкровище – заяви Джим. – Пък и в началото ще си изтощена. Според мен не бива да се отказваме от това решение. В края на краищата, ако не върви, нищо не ни пречи да я отпратим.

– Може и да си прав – каза жена му.

Тя се мъчеше да се сети за някой, на когото все още би могла да се довери. Семейството и се бе разпръснало. Брат и бе женен и живееше в Южна Африка. Имаше приятели в Лондон, ала с никого не беше достатъчно близка. Никому не би могла да каже, че медицинската сестра се е оказала змия, а собственият и съпруг е истински лешояд. Тази пълна безизходница я караше да се чувствава обречена на вечни мъки. Сякаш я

бяха хвърлили в ада. Бе с ясното съзнание, че е съвсем сама и накъдето и да се обърне, ще среща само ненавист и жестокост.

– Какво смяташ да правиш тази вечер? – попита го тихичко тя.

– Сигурно ще вечерям в клуба. Взе да ми доскучава. Остана малко, слава богу. Още два дни, и ще си бъдеш у дома.

Да, но у дома, с лешояда и змията, и се струваше по-страшно и от тук. Та те можеха да правят с нея каквото си поискат.

– Грийвс твърдо ли обеща за четвъртък? – попита Марда Уест.

– Така каза, когато му телефонирах сутринта. Тогава щели да ти сложат другите лещи, онези, с които ще различаваш и цветовете.

Цветовете, а може би и телата. Тъй било значи? Със сините лещи се виждаха само главите. Те бяха първият експеримент. Естествено, че и хирургът Грийвс бе замесен в заговора. Той дори играеше ръководна роля – въвлекли го бяха, вероятно с подкуп. Марда Уест се опита да си спомни кой пръв бе предложил операцията. Дали не беше семейният лекар, и то след като Джим говори нещо с него насаме? Май двамата дойдоха при нея и и казаха, че това е единствената възможност да спаси очите си. Самото злодеяние, изглежда, бе замислено отдавна, подготвяше се от месеци, а може би от години. Но какво целяха, за бога? Тя взе да рови трескаво в паметта си, за да си спомни някой поглед, знак или дума, които биха и помогнали да си изясни целта на този ужасен заговор, да разбере защо искат да я унищожат или най-малкото да я лишат от разсъдък.

– Изглеждаш ми бледа – рече ненадейно той. – Да извикам ли сестра Ансъл?

– Не... – Това бе почти вик, който неволно се изтръгна от гърдите и.

– Мисля, че е по-добре да си вървя. Сестрата каза да не оставам дълго.

Едрата му мрачна фигура се надигна от стола и Марда Уест затвори очи, а той се наведе да я целуне за лека нощ:

– Приятни сънища, миличко котенце, и не се притеснявай.

Въпреки страха си тя се вкопчи здраво в ръката му.

– Какво има? – попита я Джим.

Добре познатата целувка би могла да я успокои, но не и това – то бе удар от човка, издадената напред окървавена човка на лешояда. Когато той си отиде, Марда Уест започна да стене. Главата и се мятеше върху възглавницата.

– Какво ще правя? – ридаше тя. – Боже мой, какво?

Вратата се отвори отново и Марда сложи ръка на устата си. Не биваше да чуват, че плаче. Не биваше да я видят така. С огромно усилие успя да се овладее.

– Как се чувствате, мисис Уест?

Змията застана по-надалеч, към другия край на леглото. Водеше със себе си заместник-главния лекар. Той от самото начало и беше симпатичен – бе млад, приятен мъж и макар че като другите имаше глава на животното, това не я уплаши. Главата му бе кучешка, като на абърдийн, а кафявите очи сякаш я гледаха с насмешка. Много отдавна, като дете, тя самата имаше такъв абърдийн.

– Мога ли да поговоря с вас насаме? – попита го Марда.

– Разбира се. Сестра, бихте ли ни оставили? – Той кимна с глава към вратата и змията веднага се измъкна.

Марда Уест седна в леглото и хвана ръцете си една в друга.

– Ще си помислите, че съм много глупава – започна тя, – но искам да ви кажа нещо за лещите. Не мога да свикна с тях.

Бе усетила, че може да му се довери. Абърдийнът приближи, вдигнал съчувствено глава.

– Съжалявам – каза той. – Не вярвам да ви причиняват болка.

– Не, аз дори не ги усещам. Само че с тях всички ми се виждат много особени.

– Не се учудвам. Нали разбирате, че с тези лещи не можете да различавате цветовете? – Гласът му звучеше бодро, приятелски. – Освен това съвсем естествено е човек да преживява някакъв шок, след като толкова дълго е бил с превързани очи. А вие не трябва да забравяте, че операцията беше доста сериозна. Очните нерви са все още много чувствителни.

– Да – съгласи се тя. Гласът му и дори главата му и вдъхваха доверие. – Познавате ли и други хода, на които е правена такава операция?

– Разбира се. Познавам десетки случаи. След няколко дни всичко ще е наред. – Той я потупа по рамото. Такова дружелюбно куче. Можеш да му се довериш, пък и с весел нрав: досущ старият Ангъс. – Знаете ли какво? – добави лекарят. – Може би ще виждате по-добре отпреди, имам предвид по-ясно от другите хора. Една пациентка сподели с мен, че се чувствала тъй, сякаш по-рано, когато уж зрението и било нормално, всъщност, е гледала през очила, а след операцията взела да вижда всичките си приятели и семейството си такива, каквито са в действителност.

– Каквито са в действителност? – повторя тя думите му.

– Точно така. Оказа се, че е имала някакъв дефект от рождение.

Мислела, че косата на съпруга и е кафява, а в действителност той бил с червена коса, яркочервена. Отначало се стреснала малко, но после страшно и харесало.

Абърдийнът се отдалечи от леглото, като потупваше със слушалката по самото си и кимаше с глава.

– Мистър Грийвс свърши чудесна работа с тази операция. Направо чудесна – рече той. – Успя да възстанови един нерв, който смяташе за напълно загубен. Никога преди той не е изпълнявал функцията си. Така че кой знае, може би ще влезете в историята на медицината. Но сега най-важното е да поспите. Всичко хубаво. Ще се видим утре сутринта. Лека нощ. – Той изприпка навън от стаята. Марда Уест го чу да казва лека нощ на сестра Ансъл, сетне стъпките му се отдалечиха по коридора.

С тези думи той несъмнено искаше да я успокои, но всъщност я хвърли в нова тревога. Те наистина донякъде я облекчиха, защото от това, което и каза, можеше да заключи, че срещу нея няма никакъв заговор. Напротив, подобно на онази пациентка, която взела да вижда по-ясно цветовете, тя всъщност бе започнала да вижда истинските образи. Спомни си думите му. Сега тя виждаше хората такива, каквито са в действителност. Оказваше се, че онези, които бе обичала и на които бе вярвала най-много, в действителност са лешояд и змия...

Вратата се отвори и сестра Ансъл влезе в стаята. Носеше приспивателното.

– Готова ли сте за сън, мисис Уест?

– Да, благодаря ви.

Дори и да нямаше заговор срещу нея, тя вече беше загубила чувството за сигурност, онова, в което бе вярвала досега, се бе оказало измамно.

– Оставете чашата с лекарството, ще го взема по-късно.

Проследи с поглед змията, която постави чашата на нощното шкафче и оправи завивката и. После виещият се врат се източи напред и спотайващите се очи забелязаха крайчето на ножичките за нокти, подало се изпод възглавницата.

– Какво е това?

Езикът се стрелна и се скри. Ръката и се протегна да вземе ножичките:

– Можехте да се нараните. За по-сигурно ще ги махна оттук. Не възразявате, нали?

Тя не постави ножичките обратно на тоалетката, а направо си ги

прибра – отне едничкото и оръжие. Всъщност сестра Ансъл бързо пушна ножичките в джоба си с жест, който подсказваше, че добре знае за какво са трябвали те на Марда. Змията искаше да я остави беззащитна.

– Не пропускайте да ми позвъните, ако се нуждаете от нещо.

– Да, разбира се.

Гласът, който някога и се струваше нежен, сега бе отвратително мазникав и фалшив. Колко измамно е това, което достига до нас чрез слуха, помисли си Марда Уест. Ушите ни извършват същинско предаване. И за първи път осъзна, че притежава нова скрита сила, силата да различава истината от лъжата, доброто от злото.

– Лек ноц, мисис Уест.

– Лека ноц.

Марда Уест обмисли нов план за действие. Остана будна, часовникът до главата и тиктакаше, отвън долитаха познатите улични шумове. Изчака така до единадесет – сега бе сигурна, че от един час насам всички пациенти са в леглата си и вече спят. После загаси лампата. Това щеше да заблуди змията, ако рече да дойде и надзърне вътре през малкото прозорче на вратата. Змията щеше да си помисли, че и тя спи. Марда Уест се измъкна от делото. Взе дрехите си от гардероба и започна да се облича. Обу се, сложи си палтото и върза шала на главата си. Когато бе напълно готова, отиде до вратата и внимателно натисна дръжката. В коридора не се чуваше никакъв шум. Тя затаи дъх. После прекрачи прага и погледна наляво, където обикновено седяха дежурните сестри. Змията беше там, наведена над някаква книга. Лампата на тавана хвърляше светлина върху главата и. Нямаше съмнение, че е тя. В спретнатата униформа, с бяла колосана престилка и твърда яка, а от яката, източен нагоре, се виеше вратът на змията, който преминаваше в тази зловеща сплескана продълговата глава.

Марда Уест се скри и зачака. Готова беше да чака часове. Скоро чу звука, на който се надяваше – някой от пациентите бе натиснал звънеца. Змията вдигна глава от книгата и погледна към червената лампичка на стената. После надяна ръкавелите си и се понесе плавно по коридора към стаята на болния. Почука и влезе. Щом тя изчезна, Марда Уест излезе от стаята и изтича до площадката на стълбището. Бе съвсем тихо. Ослуша се внимателно и тръгна надолу. Етажите бяха четири и на всеки етаж имаше площадка, но самото стълбище не се виждаше от остъклената стаичка, където седяха нощем дежурните сестри. Късметът и работеше.

Долу в централното фоайе осветлението не беше толкова силно.

Постоя на края на стълбището, докато се увери, че никои не я наблюдава. Виждаше гърба на нощния портиер, но не и главата му – той се бе навел над бюрото си, ала когато се изправи, забеляза широкото му рибешко лице. Марда Уест сви рамене. След като беше поела целия този риск, бе срамота да се уплаши от една нищо и никаква риба. Смело прекоси фойайето. Рибата я гледеше втренчено.

– Желаете ли нещо, госпожо?

Той наистина бе глупав, както предполагаше. Марда поклати глава.

– Тръгвам си. Лека нощ – каза тя, мина покрай него, сетне през летящата врата, спусна се по стълбата и се озова на улицата. Бързо пое наляво. Отсреща се задаваше такси, тя вдигна ръка и го повика. Таксито намали и спря. Когато понечи да се качи, видя черната маймунска глава на шофьора. Маймуната се ухили. Някакъв инстинкт я предупреди да не се качва в таксито.

– Извинявайте, всъщност не съобразих...

Усмивката изчезна от лицето на маймуната.

– Трябва да знаете какво искате, госпожо – извика той, включи на скорост и се отдалечи.

Марда Уест продължи да върви по улицата. Сви надясно, наляво, пак надясно и в дъното видя светлините на Оксфорд Стрийт. Ускори крачките си. Животът в далечината я привличаше като магнит – светлини, движение, мъже и жени. Ала когато стигна до Оксфорд Стрийт, изведнъж спря, чудейки се къде да отиде, при кого да потърси убежище. И отново и стана ясно, че не може да се обърне към никого, към абсолютно никого. Нима от двойката, която минаваше покрай нея в момента – жабешка глава върху късо черно тяло, хванала здраво под ръка една пантера, – можеше да потърси защита? Или от полицаия на ъгъла – песоглавец, който разговаряше с някакво нагиздено прасенце? Не виждаше нито един човешки образ, никому не можеше да се довери. Мъжът, който вървеше на една-две крачки зад нея, беше като Джим – лешояд. На отсрещния тротоар видя още лешояди, а срещу нея се задаваше един кискаш се чакал.

Тя се обърна и побягна. Тичаше и се блъскаше в тях – чакали, хиени, лешояди, кучета. Бяха завладели света – в него не бе останало нито едно човешко същество. Като видяха, че тича, те започнаха да се обръщат и да я зяпат, сочеха я с пръст, сетне заквичаха и заджавкаха, подгониха я. Бяха по петите и, а Марда Уест продължаваше да тича по Оксфорд Стрийт – обгърна я мрак, останаха сенките, вече не виждаше светлина. Бе сама в този животински свят.

– Лежете спокойно, мисис Уест. Едно малко убождане, и край. Няма да ви причиня болка.

Разпозна гласа, на хирурга мистър Грийвс и през замъгленото и съзнание мина мисълта, че са я заловили. Намираше се отново в болницата, но това вече нямаше значение – беше, и все едно дали ще е тук или някъде другаде. В известен смисъл тук в болницата беше по-добре, бе свикнала с главите на животните.

Отново бяха бинтовали очите и, слава богу. Тази тъмнина я успокояваше, тя скриваше всичко, дори нощта и пъпleshото в нея зло.

– Ето, мисис Уест, сега вече няма за какво да се безпокоите. С тези лещи няма да имате никакви болки и ще виждате съвсем нормално. Светът отново ще е в цветове.

През бинтовете взе да прониква светлина – свалиха ги пласт по пласт. И изведнъж всичко край нея се виждаше ясно, беше светъл ден, а до леглото и стоеше мистър Грийвс и и се усмихваше. До него бе застанала някаква пълничка, също усмихната сестра.

– Къде са маските ви? – запита пациентката.

– За такава дребна работа не слагаме маски – отговори хирургът. – Само свалихме временните лещи. Така е по-добре, нали?

Очите и шареха наоколо. Всичко изглеждаше нормално. Стаята, тоалетката, гардеробът, вазите с цветята. Нещата вече нямаха синкав оттенък, тя ги виждаше в естествения им цвят. Може би щяха да се опитат да я заблудят, че е сънувала, но шалът, който бе сложила на главата си, преди да се измъкне навън в нощта, лежеше на стола.

– Нещо се е случило с мен, нали? – попита тя. – Аз се опитах да избягам.

Сестрата погледна към хирурга.

Той кимна с глава:

– Да, точно така. И откровено казано, не ви обвинявам. Виня себе си. Лещите, които ви поставих вчера, са притискали един мъничък нерв и това ви е изкарало от равновесие. Сега всичко е наред.

Усмивката му и вдъхваше увереност. А големите топли очи на сестра Бранд – защото това сигурно бе сестра Бранд – я гледаха дружелюбно.

– Беше ужасно – каза пациентката. – Трудно ще ви обясня колко ужасно беше.

– Не се и опитвайте – рече мистър Грийвс. – Обещавам ви, че това няма никога да се повтори.

На вратата се появи младият лекар, който също се усмихваше.

– Напълно здрава ли е пациентката? – попита той.

– Мисля, че да – отговори мистър Грийвс. – А вие какво ще кажете, мисис Уест?

Марда Уест погледна тъжно към тримата – мистър Грийвс, заместник-главния лекар и сестра Бранд – и се зачуди какъв ли трябва да е бил този мъничък, раздразнен от притискането нерв, че да превърне трима души в прототипове от животинското царство, каква е тази клетка, която можеше да свърже даден мускул с въображението.

– Мислех, че сте кучета – каза тя. – Мислех, че, вие, мистър Грийвс, сте ловен териер, а вие – абърдийн.

Заместник-главният лекар докосна слушалката си и се засмя.

– В моя случай не сте много далеч от истината – рече той. – Абърдийн е родният ми град. Преценката ви не е била съвсем погрешна, мисис Уест. Поздравявам ви.

Марда Уест не се разсмя.

– С вас нямах никакъв проблем, но другите хора не бяха много приятни. – Тя се обърна към сестра Бранд: – Мислех, че сте крава, кротка крава. Ала рогата ви бяха остри.

Сега пък мистър Грийвс се разсмя:

– Видяхте ли, сестра? Колко пъти съм ви казвал точно това! Време е да ви изведат на ливадата и да ви оставят да хрупкате теменужки.

Сестра Бранд не се разсърди. Тя оправи възглавницата на болната и се усмихна благо:

– От време на време ни наричат с разни смешни имена. Но сме свикнали.

Лекарите тръгнаха към вратата. Те все още се смееха. Непринуденото им държане, в което нямаше и следа от напрежение, даде кураж на Марда Уест и тя попита:

– Все пак кой ме намери? Какво се случи? Кой ме доведе тук?

Застанал до вратата, мистър Грийвс извърна очи към нея.

– Не сте успели да стигнете много далеч, мисис Уест, и сте имали късмет, защото иначе може би нямаше да сте тук. Портиерът е вървял след вас.

– Важното е, че свърши добре – обади се заместник-главният лекар. – Всичко е траяло само пет минути. Преди да се случи нещо наистина, вие се озовахте на безопасно място тук в леглото и аз се погрижих за вас. Това е цялата история. Всъщност най-голям ужас е преживяла нещастната сестра Ансъл, когато открила празното легло.

Сестра Ансъл... Отвращението от предишната нощ не можеше да се забрави толкова лесно.

– Не казвайте, че и нашата малка кинозвезда също е била животно – усмихна се заместник-главният лекар.

Марда Уест усети, че се изчервява. Значи отново трябваше да лъже.

– Не – отговори бързо тя, – разбира се, че не.

– Сестра Ансъл е тук – заяви сестра Бранд. – Когато дежурството и свърши, бе толкова разстроена, че не пожела да се прибере в общежитието да спи. Бихте ли искали да си поговорите с нея?

Марда изтръпна. Какво ли бе казала на сестра Ансъл в ужаса и паническата треска, които я бяха обхванали нощес? Преди да успее да отговори, младият лекар отвори вратата и се провикна в коридора:

– Мисис Уест иска да ви каже добро утро. – Лицето му бе озарено от усмивка.

Мистър Грийвс махна с ръка и излезе, последван от сестра Бранд, а заместник-главният лекар вдигна слушалката си за поздрав и с шеговит поклон отстъпи към стената, за да пропусне сестра Ансъл. Марда Уест се втренчи, на устните и се появи несигурна усмивка и тя протегна ръка.

– Извинявайте. Нали ще ми простите?

Как е могла да види сестра Ансъл като змия! Светлокафяви очи, гладка матова кожа, тъмна коса, прибрана спретнато под шапчицата. И усмивката – тази спокойна, изпълнена със съчувствие усмивка.

– Да ви простя, мисис Уест? – учуди се сестра Ансъл. – Няма какво да ви прощавам. Вие преминахте през ужасно изпитание.

Държаша ръцете си и се усмихваха една на друга, Боже господи, какво облекчение, мислеше си Марда Уест. Всичко в нея ликуваше, бе благодарна, че отново вижда и че се е освободила от непоносимото състояние на съмнение и отчаяние.

– Все още не разбирам добре какво точно стана – промълви пациентката, без да пуска ръката на сестрата. – Мистър Грийвс се опита да ми обясни, каза нещо за някакъв нерв.

Сестра Ансъл кимна към вратата и направи гримаса.

– Самият той не знае – прошепна тя, – а и да знае, няма да го каже, защото ще си навлече неприятности. Просто е поставил лещите по-дълбоко, отколкото трябва. Много близо до някакъв нерв. Чудя се как не умряхте.

Сестрата погледна към пациентката си. Очите и се усмихваха. Беше толкова красива, толкова нежна!

– Забравете това. Отсега нататък ще мислите само за хубави неща.

Обещавате ми, нали?

– Обещавам – отговори Марда Уест.

Телефонът звънна, сестра Ансъл пусна ръката на пациентката си и се пресегна към слушалката.

– Вярвам, че се досещате кой се обажда. Горкият ви съпруг – каза тя и подаде слушалката на Марда Уест.

– Джим... Джим, ти ли си?

От другия край чу любимия глас. Колко тревожно звучеше!

– Добре ли си? Два пъти се свързвах със старшата сестра, а тя само казва, че щяла да ме уведоми. По дяволите, какво става?

Марда Уест се усмихна и подаде слушалката на сестрата:

– Разкажете му.

Сестра Ансъл сложи слушалката на ухото си. Кожата на ръката и бе гладка, матова, на ноктите и проблясваше светлорозов лак.

– Вие ли сте, мистър Уест? Нашата пациентка ни поизплаши. – Тя се усмихна и кимна към леглото. – Е, вече няма за какво да се тревожите. Мистър Грийвс смени лещите. Те притискаха някакъв нерв, но сега всичко е наред. Тя вижда отлично. Мистър Грийвс каза, че утре можем да я приберем у дома. – Нежният глас хармонираше с приятния тен на кожата, със светлокафявите очи.

Марда Уест взе отново слушалката.

– Джим, прекарах отвратителна нощ. Едва сега започвам да разбирам какво е станало. Някакъв нерв в мозъка...

– Да, ясно – каза той. – Колко ужасно. Слава богу, че са го открили. Какво е гледал този Грийвс, нали това му е работата!

– Такова нещо повече не може да се случи – рече Марда Уест. – Поставиха ми постоянните лещи и вече няма опасност да се повтори.

– Надявам се, инак ще го съдя. А ти самата как се чувствуваш?

– Чудесно, малко съм объркана, но се чувствувам чудесно.

– Браво, моето момиче! Не се вълнувай. По-късно ще дойда.

Той затвори телефона. Марда Уест подаде слушалката на сестра Ансъл и тя я постави върху вилката.

– Мистър Грийвс наистина ли каза, че утре мога да се прибера у дома? – попита тя.

– Да, само трябва да слушате. Сигурна ли сте, че все още искате да дойда у вас? – Сестра Ансъл се усмихна и потупа пациентката си по ръката.

– Естествено – рече Марда Уест. – Нали така сме се разбрали?

Тя седна в леглото. Слънцето, което влизаше през прозореца,

обливаше със светлина розите, лилиите, високите гладиоли. Шумът от движението, който идеше отвън, звучеше дружелюбно с познатите си приглушени звуци. Марда се замисли за градината, която очакваше нейните грижи, за собствената си спалня, за вещите си, за всекидневните домашни задължения, които сега, след като зрението и бе възстановено, щеше отново да поеме, забравила завинаги тревогите и страха, преживени през изтеклите месеци.

– Най-ценното нещо в живота – обърна се Марда Уест към сестра Ансъл – е зрението. Едва сега разбирам това. Едва сега разбирам какво можех да загубя.

Опряла на гърдите си хванати една в друга длани, сестра Ансъл и кимна съчувствено.

– Това, че виждате отново, е наистина чудесно. Сега вече няма опасност да загубите зрението си. – Ти тръгна към вратата. – Ще се върна в общежитието да почина малко. Като знам, че сте добре, ще мога да заспя спокойно. Ще ми поръчате ли нещо, преди да тръгна?

– Подайте ми, ако обичате, крема и пудрата – каза пациентката. – Да, и червилото, четката и гребена.

Сестра Ансъл донесе нещата от тоалетката и ги сложи върху леглото. Донесе и също огледалцето и парфюма, помириса съучастнически запушалката му и прошепна:

– Чудесен парфюм. Подарък ви е от мистър Уест, нали?

„Ето, че започвам да свиквам със сестра Ансъл“ – помисли си Марда. Представи си как си е у дома и слага цветя в малката гостна, избира книгите, които биха се харесали на сестра Ансъл, и и дава транзистор, за да не и е скучно вечер.

– Ще бъда при вас в осем часа.

Познатите думи, които в продължение на много дни и седмици бе чувала всяка сутрин, сега прозвучаха като любима мелодия. Най-сетне те се сляха в едно с човека, с лицето, което се усмихваше, с жената, чийто очи обещаваха приятелство и върност.

– До довечера.

Вратата се затвори. Сестра Ансъл вече я нямаше. Болницата се бе съвзела от нощната паника и всичко си вървеше постарому – болнично всекидневие. Само за нея мракът се бе сменил със светлина. Отрицанието – с живот.

Марда Уест свали запушалката от шишенцето и се напарфюмира зад ушите. Уханието, което се разнесе, сякаш се сляха с топлия светъл ден. Тя вдигна огледалцето и погледна в него. Стаята си беше същата,

отвън нахлуваха уличните шумове, а след миг влезе дребничката санитарка, която вчера и приличаше на невестулка. Каза добро утро, но пациентката не отговори. Може би беше изморена. Санитарката избърса праха и си отиде.

Тогавя Марда Уест отново вдигна огледалото и погледна в него. Не, не бе сгрешила. Широко отворените очи, които я гледаха, бяха очи на кошута, уплашени като пред жертвоприношение, а боязливата, покорна глава на сърната бе вече сведена смирено.

КРАЙ

© 1959 Дафни дю Морие
© 1987 Мариана Шипковенска, превод от английски

Daphne du Maurier
The Blue Lenses, 1959

Сканиране, разпознаване и редакция: pqgolova, 2007

Публикация:
ДАФНИ ДЮ МОРИЕ
ПТИЦИТЕ
ПСИХОФАНТАСТИЧНИ РАЗКАЗИ
Подбор и превод: Мариана Шипковенска
НАРОДНА КУЛТУРА СОФИЯ 1987

DAPHNE DU MAURIER
From „The Blue Lenses and Other Stories“
First published as „The Breaking Point“ by Victor Gollancs 1959
Penguin Books, 1977

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3214>]